

Utlåtande 2005:158 RVII (Dnr 327-1566/2005)

Sammanslagning av föreningarna Judiska Sjukhemmet och Judiska Servicehuset

Hemställan från Skarpnäcks stadsdelsnämnd 17 februari 2005

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Kommunstyrelsen övertar Skarpnäcks stadsdelsnämnds ansvar för
köp av enstaka platser från Föreningen Judiska Sjukhemmet.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

1. Kommunstyrelsen har inget att erinra mot den föreslagna samman-
slagningen av föreningarna Judiska Sjukhemmet och Judiska Servi-
cehuset till en förening.
2. Kommunstyrelsen godkänner att avtalet mellan staden och Före-
ningen Judiska Servicehuset gällande platser vid vård- och omsorgs-
boende överförs till denna förening.
3. Kommunstyrelsen godkänner att föreningen ur sina stadgar tar bort
bestämmelser om att:
 - en styrelseledamot jämte suppleant ska utses av Stockholms
stads socialnämnd
 - delgivning av styrelsens och revisorernas årsberättelse ska ske
till staden
 - stadgeändring som berör Stockholms stads befogenheter eller
avser avyttring av fastighet för att bli gällande skall godkännas
av Stockholms stads socialnämnd.
4. Stadsdirektören får i uppdrag att uppta förhandlingar med föreningen
angående avtalsvillkor för köp av platser vid Judiska Sjukhemmet.
5. Beslut under punkt 4 gäller endast under förutsättning av kommun-
fullmäktiges beslut ovan.

Föredragande borgarrådet Margareta Olofsson anför följande.

Bakgrund

Föreningen Judiska Sjukhemmet och Föreningen Judiska Servicehuset driver verksamhet vid vård- och omsorgsboenden. Båda föreningarna har avtal med staden om försäljning av platser vid dessa vård- och omsorgsboenden. Föreningen Judiska Servicehuset har ett avtal där kommunstyrelsen är företrädande nämnd för staden. I Föreningen Judiska Sjukhemmets fall är Skarpnäcks stadsdelsnämnd företrädande nämnd. Föreningarna har i en skrivelse till staden frågat om staden har några invändningar mot ett samgående mellan de två föreningarna. I skrivelsen ställer föreningarna också frågan huruvida staden har något fortsatt intresse av de befogenheter som är inskrivna i föreningarnas stadgar.

Remisser

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret, kommunstyrelsens äldreomsorgsberedning samt kommunstyrelsens pensionärsråd.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen övertar Skarpnäcks stadsdelsnämnds ansvar som för staden företrädande nämnd i avtalet med Föreningen Judiska Sjukhemmet om köp av enstaka platser. Stadsledningskontoret föreslår vidare att kommunstyrelsen får i uppdrag att omförhandla villkoren i avtalet mellan staden och Föreningen Judiska Sjukhemmet. Syftet är att få avtalsvillkor som så långt som möjligt stämmer överens med avtalsvillkoren för andra privata vård- och omsorgsboenden som har ramavtal med staden. Föreningarna har i en skrivelse till staden frågat om staden har några invändningar mot ett samgående mellan de två föreningarna. I skrivelsen ställer föreningarna också frågan huruvida staden har något fortsatt intresse av de befogenheter som är inskrivna i föreningarnas stadgar. Till exempel ska staden enligt stadgarna utse en styrelseledamot jämte suppleant i respektive förening. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen uttalar att staden inte har något att erinra mot ett samgående och att stadgarna förändras i enlighet med framförda önskemål.

Kommunstyrelsens äldreomsorgsberedning tillstyrker stadsledningskontorets förslag till beslut.

Kommunstyrelsens pensionärsråd tillstyrker stadsledningskontorets förslag till beslut.

Mina synpunkter

Den 7 oktober 2004 framfördes till socialtjänstförvaltningen önskemål från Judiska Sjukhemmet och Judiska Servicehuset angående en sammanslagning av de två ideella föreningarna till en, Judiska Sjukhemmet. Judiska Sjukhemmet och Judiska Servicehuset bedriver verksamhet inom äldreomsorg i form av särskilt boende och servicehusboende riktad till personer av judisk härkomst. Judiska Sjukhemmet och Judiska Servicehuset har hela landet som upptagningsområde. Verksamheten bedrivs redan nära integrerat och föreningarnas styrelser önskar fullfölja integrationen genom att lägga samman verksamheten till en förening som ska fortsätta bedriva all den verksamhet som nu förekommer på bägge hemmen. Sammanslagningen är planerad att ske genom att Föreningen Judiska Servicehuset skänker sina tillgångar till Föreningen Judiska Sjukhemmet och att Föreningen Judiska Servicehuset upplöses. Föreningen Judiska Servicehusets verksamhet fortsätter inom Föreningen Judiska Sjukhemmet.

Jag anser att det är en logisk följd att slå samman Judiska Sjukhemmet och Judiska Servicehuset, så som redan gjorts på många andra sjukhem och servicehem inom staden. Till stor del är verksamheten i de båda föreningarna redan integrerad. De bedriver verksamhet i samma fastighet med gemensam ledning, de har identiska stadgar och samma ledamöter i styrelserna. Föreningarna har föreslagit att Föreningen Judiska Servicehusets verksamhet överförs till Föreningen Judiska Sjukhemmet. Jag anser att det då blir mer naturligt att kommunstyrelsen är Judiska Sjukhemmets avtalspart, under förutsättning att stadgarna ändras i enlighet med framförda önskemål. Detta är också förenligt med lagen om offentlig upphandling.

Föreningen Judiska Servicehuset var tidigare en kommunövergripande verksamhet, men sedan 1 januari 2005 har Judiska Servicehuset ramavtal med kommunstyrelsen angående försäljning av ålderdomshemsplatser. Stadsdelsnämnderna avropar, i mån av behov, platser från ramavtalet. Föreningen Judiska Sjukhemmet har dock Skarpnäcks stadsdelsnämnd som företrädande nämnd. Övriga stadsdelsnämnder avropar på liknande sätt som för Judiska Servicehusets platser. Emellertid skiljer sig avtalsvillkoren mellan staden och Föreningen Judiska Sjukhemmet på flera punkter mot de gängse ramavtalen med enskilda organisationer som driver vård- och omsorgsboenden. I normala fall har enskilda organisationer som driver vård- och omsorgsboenden avtal med kommunstyrelsen och stadens stadsdelsnämnder avropar platser från dessa vård- och omsorgsboenden. För att få avtalsvillkor som så långt som möjligt överensstämmer med avtalsvillkoren för andra privata vård- och omsorgsbo-

enden som har ramavtal med staden bör en ändring av föreningens stadgar ske. Nuvarande stadgar ger också staden ett direkt inflytande över verksamheten. Detta finns det inget behov av och är ännu en anledning att ändra föreningens stadgar. Dessutom bör avtalsvillkoren mellan Föreningen Judiska Sjukhemmet och staden angående köp av platser ses över. I flera avseenden skiljer sig idag avtalet mellan staden och Judiska Sjukhemmet åt från de ramavtal som finns mellan staden och andra ramorganisationer som säljer enstaka platser vid vård- och omsorgsboenden. Stadsdirektören bör därför få i uppdrag att uppta förhandlingar med föreningen angående avtalsvillkor för köp av platser vid Judiska Sjukhemmet.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Kommunstyrelsen övertar Skarpnäcks stadsdelsnämnds ansvar för köp av enstaka platser från Föreningen Judiska Sjukhemmet.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

1. Kommunstyrelsen har inget att erinra mot den föreslagna sammanläggningen av föreningarna Judiska Sjukhemmet och Judiska Servicehuset till en förening.
2. Kommunstyrelsen godkänner att avtalet mellan staden och Föreningen Judiska Servicehuset gällande platser vid vård- och omsorgsboende överförs till denna förening.
3. Kommunstyrelsen godkänner att föreningen ur sina stadgar tar bort bestämmelser om att:
 - en styrelseledamot jämte suppleant ska utses av Stockholms stads socialnämnd
 - delgivning av styrelsens och revisorernas årsberättelse ska ske till staden
 - stadgeändring som berör Stockholms stads befogenheter eller avser avyttring av fastighet för att bli gällande skall godkännas av Stockholms stads socialnämnd.
4. Stadsdirektören får i uppdrag att uppta förhandlingar med föreningen angående avtalsvillkor för köp av platser vid Judiska Sjukhemmet.

5. Beslut under punkt 4 gäller endast under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut ovan.

Stockholm den 21 september 2005

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Margareta Olofsson

Kerstin Tillkvist

ÄRENDET

Föreningen Judiska Sjukhemmet och Föreningen Judiska Servicehuset driver verksamhet vid vård- och omsorgsboenden. Båda föreningarna har avtal med staden om försäljning av platser vid dessa vård- och omsorgsboenden. Föreningen Judiska Servicehuset har ett avtal där kommunstyrelsen är företrädande nämnd för staden. I Föreningen Judiska Sjukhemmets fall är Skarpnäcks stadsdelsnämnd företrädande nämnd.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslöt den 7 april 2005, gällande bordlagt ärende från 17 februari 2005, att

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd godkänner en sammanslagning av föreningarna Judiska sjukhemmet och Judiska servicehuset till en förening samt att denna förening ur sina stadgar tar bort bestämmelserna om att:
 - en styrelseledamot jämte suppleant ska utses av Stockholms stads socialnämnd,
 - delgivning av styrelsens och revisorernas årsberättelser ska ske till staden,
 - stadgeändring som berör Stockholms stads befogenheter eller avser avyttring av fastighet för att bli gällande skall godkännas av Stockholms stads socialnämnd.
2. Skarpnäcks stadsdelsnämnd hemställer att kommunstyrelsen godkänner förändringarna rörande Judiska sjukhemmet och Judiska servicehuset.
3. Skarpnäcks stadsdelsnämnd hemställer hos kommunfullmäktige att kommunstyrelsen ska ges i uppdrag att överta Skarpnäcks stadsdelsnämnds ansvar som företrädande part för staden i avtal med Judiska sjukhemmet om köp av enstaka platser.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 4 april 2005 är av följande lydelse.

Bakgrund

Judiska Sjukhemmet och Judiska Servicehuset är två ideella föreningar som bedriver verksamhet inom äldreomsorgen i form av särskilt boende och servicehusboende riktad till personer av judisk härkomst. Verksamheten vid Judiska sjukhemmet har hela landet som upptagningsområde.

Judiska servicehuset var tidigare en kommunövergripande verksamhet, men sedan 2005-01-01 har Judiska servicehuset avtal med kommunstyrelsen, vilket är i linje med

nämndens hemställan 2004-11-04 till kommunstyrelsen om att verksamheten vid judiska servicehuset upphör att vara en kommunövergripande verksamhet.

2004-10-07 fick socialtjänstförvaltningen en skrivelse angående om staden har några invändningar mot en sammanslagning av de bägge föreningarna som sedan vidarebefordrades till Skarpnäcks stadsdelsförvaltning.

Skrivelsens frågeställningar gäller de paragrafer i föreningarnas stadgar som berör förhållandet till staden:

§ 5 Utseende av en styrelseledamot jämte suppleant från Stockholms stads socialnämnd. Staden har sedan några år meddelat de bägge föreningarna att man inte avser att utse några styrelseledamöter.

§ 13 Delgivning av styrelsens och revisorernas årsberättelse till staden.

§ 17 Beslut om stadgeändring som berör Stockholms stads befogenheter eller avyttring av fastighet, ska för att bli gällande, godkännas av Stockholms stads socialnämnd.

Frågorna gäller om staden har några invändningar mot sammanslagningen och de stadgeändringar som blir följden avseende stadens befogenheter. Sammanslagningen är planerad till att äga rum under våren 2005 och innebär att Föreningen Judiska Servicehuset kommer att upplösas och att servicehuset som gåva överlåter sin byggnad till sjukhemmet. Föreningen Judiska Servicehusets verksamhet fortsätter inom Föreningen Judiska Sjukhemmet.

I skrivelsen väcker föreningarna frågan huruvida staden har något fortsatt intresse av sina befogenheter enligt de föreningarnas stadgar samt, om så inte är fallet, hur föreningarna kan få en bekräftelse av det så att bestämmelserna kan tas bort.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen har för egen del inga invändningar mot en sammanslagning av Judiska sjukhemmet och Judiska servicehuset och anser att också staden kan avsäga sig sina befogenheter enligt paragraferna ovan. Frågan kompliceras dock av att Judiska servicehuset numera har ramavtal med kommunstyrelsen och enligt stadsdelsförvaltningens uppfattning bör därför även kommunstyrelsen behandla frågan.

Vid kontakter med Judiska sjukhemmet har framkommit att föreningen skulle önska att även avtalet gällande sjukhemmet har kommunstyrelsen som avtalspart, istället för Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Stadsdelsförvaltningen delar uppfattningen att det vore mer naturligt att kommunstyrelsen var Judiska sjukhemmets avtalspart.

Nuvarande ordning med Skarpnäcks stadsdelsnämnd som avtalspart har historiska förklaringar, men är inte särskilt ändamålsenlig. I normala fall har enskilda organisationer som driver äldreboenden avtal med kommunstyrelsen och stadens stadsdelsnämnder avropar platser på detta avtal.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås stadsdelsnämnden tillstyrka en sammanslagning av föreningarna Judiska sjukhemmet och Judiska servicehuset samt att stadsgarna kan justeras i enlighet med vad föreningarna föreslår.

Vidare föreslår stadsdelsförvaltningen att nämnden till kommunfullmäktige hemställer om att kommunstyrelsen ska ges i uppdrag att överta Skarpnäcks stadsdelsnämnd ansvar som för staden företrädande part i avtal med Judiska sjukhemmet om köp av enstaka platser

REMISSER

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret, kommunstyrelsens äldreomsorgsberedning samt kommunstyrelsens pensionärsråd.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 25 maj 2005 är i huvudsak av följande lydelse.

Kommunstyrelsen företräder staden

Stadsledningskontoret delar Skarpnäcks stadsdelsnämnds uppfattning att kommunstyrelsen bör överta Skarpnäcks stadsdelsnämnd ansvar att företräda staden i avtalet med Judiska Sjukhemmet. Nuvarande ordning med Skarpnäcks stadsdelsnämnd som företrädande nämnd har, vilket stadsdelsnämnden påpekar, historiska förklaringar, men är inte särskilt ändamålsenlig. I normala fall har enskilda organisationer som driver vård- och omsorgsboenden avtal med kommunstyrelsen och stadens stadsdelsnämnder avropar platser från dessa vård- och omsorgsboenden.

Stadsledningskontoret har vid kontakter med Föreningen Judiska Sjukhemmet fått bekräftat att föreningen delar uppfattningen att det är lämpligt att kommunstyrelsen är för staden företrädande nämnd i avtalet mellan parterna. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen hos kommunfullmäktige begär att kommunstyrelsen ska övertar Skarpnäcks stadsdelsnämnds ansvar som för staden företrädande nämnd i avtal med Föreningen Judiska Sjukhemmet.

Avtalsvillkoren bör omförhandlas

Föreningarna har i kontakter med stadsledningskontoret även framfört att avtalsvillkoren mellan Föreningen Judiska Sjukhemmet och staden rörande köp av sjukhemsplatser bör ses över. Stadsledningskontoret har samma uppfattning. Avtalet mellan staden och Judiska sjukhemmet undertecknades år 1992 och ett tilläggsavtal skrevs under 2001. I flera avseenden skiljer sig avtalet från de ramavtal som finns mellan staden och andra organisationer som säljer enstaka platser vid vård- och omsorgsboenden. Bland annat innebär avtalet att det sker årliga förhandlingar mellan staden och Föreningen Judiska Sjukhemmet rörande vårddygnspriset. En annan skillnad är att staden, inte vård- och omsorgsgivaren, tar ut hyra från de boende. Eftersom hyreslagen är tillämp-

lig vid uthyrning av sjukhemmets lägenheter bör hyresvärden ha avtal med hyresgästen.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen ger stadsdirektören i uppdrag att med Föreningen Judiska Sjukhemmet ta upp frågan om en omförhandling av avtalet mellan staden och föreningen. Vid en förhandling mellan parterna ska stadens inställning vara att:

- Teckna avtal där villkoren så långt som möjligt är i överensstämmelse med villkoren i de ramavtal som staden har med andra enskilda utförare som säljer platser vid vård- och omsorgsboenden.
- Avtalsperioden i det omförhandlade avtalet ska vara i fas med övriga ramavtal för vård- och omsorgsboenden.
- Det omförhandlade avtalet så långt som möjligt ska vara kostnadsneutralt för Föreningen Judiska Sjukhemmet, de boende och staden.

Om Föreningen Judiska Sjukhemmet och staden vid förhandlingen kommer överens föreslås stadsdelsdirektören få i uppdrag att för kommunstyrelsens räkning teckna avtal med Föreningen Judiska Sjukhemmet.

Samgående mellan Judiska sjukhemmet och Judiska servicehuset

Föreningen Judiska Sjukhemmet och Föreningen Judiska Servicehuset har den gemensamma uppfattningen att deras verksamhet ges de bästa förutsättningarna om den drivs vidare i en förening istället för två. Enligt stadsledningskontorets uppfattning är det upp till föreningarna själva att avgöra hur verksamheten ska organiseras.

Staden har dock prövat om det är förenligt med lagen om offentlig upphandling (LOU) att överföra det avtal staden har med Föreningen Judiska Servicehuset, som ska upplösas, till Föreningen Judiska Sjukhemmet.

Föreningarna har idag stadgar som är identiska och de har samma ledamöter i styrelserna. Verksamheten i de båda föreningarna är till stor del redan idag integrerad, bland annat är ledningen gemensam och den är lokaliserad till samma byggnad. Enligt skrivelsen från föreningarna föreslås Föreningen Judiska Servicehuset verksamheten i sin helhet överföras till Föreningen Judiska Sjukhemmet. Enligt stadsledningskontoret innebär dessa förutsättningar att det är förenligt med LOU att avtalet mellan staden och Föreningen Judiska Servicehuset överförs till Föreningen Judiska Sjukhemmet. Alla skyldigheter och rättigheter som följer av avtalet övergår då till Föreningen Judiska Sjukhemmet.

Föreningen Judiska Servicehuset påtalade i det anbud föreningen lämnade vid stadens upphandling av enstaka platser vid vård- och omsorgsboenden för äldre att ett samgående med Föreningen Judiska sjukhemmet planerades ske under 2005.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att staden inte har något att erinra mot ett samgående och att stadgarna förändras i enlighet med framförda önskemål.

Vidare föreslås att denna förening övertar avtalet mellan staden och Föreningen Judiska Servicehuset gällande platser vid vård- och omsorgsboende.

Ändring av föreningarnas stadgar

Staden ges genom Föreningen Judiska Sjukhemmets och Föreningen Judiska Servicehusets stadgar möjligheter till insyn i och visst inflytande över verksamheten. Stadsledningskontoret anser att staden genom avtalen med enskilda organisationer bör försäkra sig om att verksamheten håller en god kvalitet och att staden ges rätt att följa upp verksamheten. Något behov av att ha ett direkt inflytande över verksamheten, som nuvarande stadgar för de båda föreningarna ger, kan stadsledningskontoret inte se. Det kan också i vissa sammanhang vara olämpligt eftersom en jävsituation då kan uppstå. Stadsledningskontoret föreslår därför att staden godkänner att följande bestämmelser tas bort ur stadgarna:

1. En styrelseledamot jämte suppleant ska utses av Stockholms stads socialnämnd
2. Delgivning av styrelsens och revisorernas årsberättelse ska ske till staden
3. Stadgeändring som berör Stockholms stads befogenheter eller avser avyttring av fastighet för att bli gällande skall godkännas av Stockholms stads socialnämnd.

Kommunstyrelsens äldreomsorgsberedning beslöt den 10 juni 2005 följande

Att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. Kommunstyrelsen övertar Skarpnäcks stadsdelsnämnds ansvar som för staden företrädande nämns i avtalet med Föreningen Judiska Sjukhemmet om köp av enstaka platser.

Äldreomsorgsberedningen beslöt föreslå kommunstyrelsen för egen del besluta följande

2. Kommunstyrelsen har inget att erinra mot den föreslagna sammanläggningen av föreningarna Judiska sjukhemmet och Judiska servicehuset till en förening.
3. Kommunstyrelsen godkänner att avtalet mellan staden och Föreningen Judiska servicehuset gällande platser vid vård- och omsorgsboende överförs till denna förening.
4. Kommunstyrelsen godkänner att föreningen ur sina stadgar tar bort bestämmelser om att:
 - en styrelseledamot jämte suppleant ska utses av Stockholms stads socialnämnd
 - delgivning av styrelsens och revisorernas årsberättelse ska ske till staden
 - stadgeändring som berör Stockholms stads befogenheter eller avser avyttring av fastighet för att bli gällande skall godkännas av Stockholms stads socialnämnd.

5. Stadsdirektören får i uppdrag att uppta förhandlingar med föreningen angående avtalsvillkor för köp av platser vid Judiska sjukhemmet.
6. Beslut under punkt 5 gäller endast under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med vad kommunstyrelsen föreslår under punkt 1.

Kommunstyrelsens pensionärsråd beslöt den 2 juni 2005 att tillstyrka stadsledningskontorets förslag till beslut.